

RDEČI PRAPOR

Glasilo jugoslovanske socialne demokracije.

Izhaja v Ljubljani vsak
torek, četrtek in soboto.

Naročnina za avstro-ogrske kraje
za celo leto 14 K, za pol leta 7 K;
za četrt leta 3-50 K, mesečno 1-20 K;
za Nemčijo za pol leta 7-90, za četrt
leta 4 K; za Ameriko za pol leta
9-50 K za četrt leta 4-80 K

Posredovana številka 18 v.

Reklamacije so poštnine proste.
Nefrankirana pisma se ne spre-
jemajo. Rokopisi se ne vračajo
inzerati: Enostopna peti-vrstica
(širina 88 mm) za enkrat 20 vin-
večkrat po dogovoru.

76. številka

V Ljubljani, v torek, dne 28. junija 1910.

Leto XIII.

NASLOVA: Za dopise in rokopise za list: Uredništvo
„Rdečega Prapora“, Ljubljana. — Za denarne pošiljave
naročila na list, reklamacije, inzerate i. t. d.: Upravništvo
„Rdečega Prapora“, Ljubljana, Selenburgova ulica 6/II.

Vabilo na naročbo.

Sodruge in prijatelje vabimo na novo naročbo, dosedanje naročnike pa, katerim je potekla naročnina koncem meseca junija, da jo zopet obnovijo.

„Rdeči Prapor“

izhaja trikrat na teden ter velja

Za Avstro-Ogrske dežele:

za celo leto K 14.—

za pol leta „ 7.—

za četrt leta „ 3-50

na mesec „ 1-20

Za Nemčijo:

za pol leta K 7-90

za četrt leta „ 4.—

Za Ameriko:

za pol leta K 9-50

za četrt leta „ 4-80

Obenem prosimo cenjene naročnike, naj priporočajo naš list svojim sodrugom, prijateljem in znancem, naj ga zahtevajo po gostilnah in kavarinah, v katere zahajajo in naj nam pošljejo naslove takih znancev, ki bi ga naročili, če jim ga pošljemo na ogled.

Upravništvo „Rdečega Prapora“.

V potu svojega obraza.

«V potu svojega obraza boš jedel kruh,» je dejal bog po pripovedovanju starega zakona človeku, ko ga je izgnal iz raja. Sv. pismo je krasna knjiga, polna pesnijo, v kateri je posebno bujno razvit simbolizem. Filozofija starih židov je našla v njej prelepo obliko in kdor čita biblijo brez mučnega predsodka, da poslušati besedo nedosežnega višjega bitja, temveč išče v njej duha njenih avtorjev in tedanjega časa, najde v tem berilu bogat užitek.

— Človek je grešil in bog ga je zato kaznoval. Obsodil ga je na večno delo, pravi stara knjiga. In s tem izreka priznanje, da je delo človeku neprijetno, kajti kar mu je ugodno, ni kazen. Take velik križ so videli pesniki sv. pisma v delu, da se pripisali svojemu praočetu greh, ki je bil po njihovem mnenju vrhunec hudobije, s svojimi posledicami obremenjujoč ne le njegovega začetnika, ampak tudi vse njegove potomce. Vse se neporojeno človeštvo se je v Adamovi osebi uprlo bogu in zato je zadela kazen celo pleme. Iz raja je bilo poganjeno na delo.

Tako so sodili o delu stari židovski književniki, ki niso poznali moderne industrije z njeno nervozno roboto, ponižajočo človeka-delavca na nivo tovarne živali ali avtomata. Kakšen greh bi moral zapisati na rovaš pradedu literat, ki bi hotel pisati mitologijo, utemeljeno na sedanjih razmerah? «V potu svojega obraza boš jedel kruh,» je dejal Jehova. «V potu svojega obraza, v nevarnosti za svoje zdravje in življenje, moreč svojega duha in uničujoč svoje telo imaš trpeti pomanjkanje in zanemarjati družino,» zapoveduje kapitalistični zakon delavcu dvajsetega stoletja. Križ na Golgoti je bil znamenje rešitve, a sveto pismo je moralo

ustvariti svet onkraj groba, da postane odkupljenje s krvjo nazarenskega mučenika vsaj transcendentalno verjetno; kajti na tem svetu se rešitev vsled Pilatove obsodbe ni izpolnila. Drugo sredstvo je pomagalo ljudem, da se se osvobodili mučnih posledic podedovanega greha; z denarjem se lahko odkupijo dela in jedo beli kruh in pečenke in ostrige, pa pijeje rensko vino in šampanjca, ne da bi se jim lice potilo od telesnega in duševnega napora. V potu svojega obraza si boš zaslužil vsakdanji kruh!

A mnogo je takih duš, ko človek, ki je delal v potu svojega obraza, nima kruha. Dosti pa je ljudi, ki nikdar nimajo skrbi za vsakdanji kruh, ker imajo vsega dovolj in preveč za vse življenje...

Človek je čudno bitje. Vsak dan lahko opazimo, kakšne ogromne razlike so med ljudmi. Tu milijarderji, tam nemanici; tu lenuhi, ki le zapovede, pa imajo, kar hočejo, tam od prekomernega dela upehani ljudje, ki ne dosežejo niti potrebnega. Vsak dan opazuje človek to nasprotje, komaj mu pride na misel, da tu nekaj ni prav, a koliko je takih, ki bi vprašali, zakaj je tako?

Navada leži človeštvu na plečih kakor podedovani greh. Od navade spe njegove misli in se ne zganjejo. Ker gleda krivico od svojega rojstva, jo sprejema kakor nekaj neodvratnega in se komaj zmeni zanjo. In ker se je na milione ljudi navadilo delati, stradati in trpeti, se jih je nekoliko tisoč navadilo, izkoriščati navado prvih in si od te navade polniti žepce.

Odkar na svetu ni raja, je delo res potreba človeštva. Priroda je čudna mati. Postavila je človeka na svet, dala mu je življenje; kako si ga ohrani, je pa njegova skrb. Trava nima brige, kako bo rasla; pticem je pogrnjena miza. Človek si mora z delom dobavljati vse, kar potrebuje za svoje življenje.

Človek, Adamov sin.

Toda čudno. Ali nismo vsi Adamovi sinovi? Ali ne velja ukaz: «V potu svojega obraza...» vsem ljudem? Soditi bi se moralo, da pač, kajti v sv. pismu se ne govori o nobenih izjemah. In tudi prirodoslovci uče, da so nam bili starši vsem enaki. Zakaj morajo torej le oni delati v potu svojega obraza, drugi pa le uživati?

Prijatelj, delavec! Dostikrat če ti je ušla bridka beseda radi žalostnih razmer tvojega življenja iz ust, si moral slišati besede: Taka je božja volja! Toda glej! V sv. pismu je rečeno, da je božja volja vsem ljudem naložila delo v potu svojega obraza. Katera božja volja je torej prava: Tista, ki jo uči sv. pismo, ali tista, ki jo razglasajo gospodje?

Razmisli malo o tem, prijatelj delavec in kadar sam razmišlja, vprašaj tovariše. Morda bo kaj koristilo, če bodo tudi oni razmišljali.

Nazori finančnega ministra.

Oddnedodne večji deficit — to je umetnost avstrijskega državnega gospodarstva, posebno umetnost barona Bienertha in njegovega finančnega ministra Bilinskega. Deficit je stalno na programu. Bati se je že vsakega govora finančnega ministra. Kadarkoli odpre usta, pove gotovo zopet kaj novega o naraščajočem deficitu. In čudno je le, da je ljudstvo v Avstriji še tako mirno, da se ni davkoplačevalcev še kar povprek polotila blaznost. Zakaj deficit v državnem gospodarstvu ne pomeni nič drugega, kakor pomanjkanje sredstev za ljudske

potrebe in nova bremena za davkoplačevalce.

Svoj zadnji govor je imel naš ljubljani finančni minister vsredo v državnem zboru. Dobro je, nekoliko se pobaviti s številkami, ki jih je navedel. Povedal je to:

Deficit, čigar znesek se je s finančnim zakonom dognal z 42 milijoni, se zviša še za 4 milijone, ki bodo potrebni za penzioniste po starem sistemu, potem za 5 milijonov za skupne (avstro-ogrske) izdatke, dalje za celoletne namesto polletnih obresti za zadnje posojilo, tako da bo ves deficit znašal 70 milijonov.

Jasno je, da igra malenkostno izboljšanje pokojnin za stare penzioniste popolnoma neznatno vlogo. Kar prihaja največ v poštev, je zadnje posojilo in to posojilo se je najelo za militarizem. To je prvo, kar bi si morali zapomniti davkoplačevalci. A največji davkoplačevalci so ob našem davčnem sistemu delavci.

Ko je gospod Bilinski povedal, kako klaverno je njegovo gospodarstvo, je začel poučevati zbornico, da ta deficit ni le enkrat in da se mora zato iskati trajno pokritje. Ta namen imajo vladne davčne predloge, katerih pa zbornica doslej še ni rešila.

Nato je začel eksclenca Bilinski razvijati svoje nazore o davkih. Jako zanimive nazore! Delavcem je toplo priporočati, da se seznanijo s temi nazori, ki jim bodo pokazali, kakšno moč ima kapitalizem v državi in kakšne poklone delajo naši ministri kapitalistovskim žepom.

Gospod Bilinski ne zahteva, da bi se njegovi predlogi sprejeli do pike tako, kakor jih je izdelal. Pripravljen je celo sodelovati pri vsakem „izboljšanju“. Vpraša se le, kaj imenuje gospod Bilinski „izboljšanje“. Pred vsem zahteva gospod Bilinski zvišanje davka na žganje. To je tista stara pesem, ki jo gode že, odkar je minister. In človeka, ki jo posluša ves čas, mora nazadnje biti sram. Če je tako, kakor trdi Bilinski in z njim seveda njegov patron Bienerth, tedaj je Avstrija odvisna od — žganjarjev. Zvišanje davka na žganje, ali pa pogin! Če ne bo večjih dohodkov od šnopsa, napravi država bankrot!

Če se dovoli ta zvišani davek, tedaj naj bi se obenem vpeljala tudi medalja za žganjarje in čim pijanec dokaže, da ga je podelal hektoliter, naj dobi posebno odlikovanje, n. pr. majhen frakelj, ki ga sme nositi na klobuku ali pa okoli vratu. Za reševanje Avstrije!

Na široko in kakor da se mora opravičevati, je finančni minister razkladal, da se morajo nekoliko zvišati tudi direktni davki. Predlagano je, da se osebni dohodninski davek v višjih razredih nekoliko zviša. To je v celem finančnem načrtu skoraj edina točka, ki bi se lahko pozdravila. Predlagano zvišanje je sicer malenkostno in ne bo bolelo kapitalistov. Vendar bi bil to vsaj prvi korak, da bi se sčasoma preuredili davki sploh.

Socialno-demokratski program zahteva progresiven (t. j. naraščajoč) dohodninski davek. To je v kapitalistični državi edini pravični način davkov. Kdor ima milion dohodka, plača tudi petdeset odstotkov laže kakor pa delavec en odstotek.

O resni obremenitvi kapitalista sicer tudi v novem načrtu ni govora. — Komaj nekoliko drobni se zahteva od bogatinov. A že zato ima gospod Bilinski mazilo. Da ne bodo gospodje

kapitalisti hudi, jim predlaga, naj sedaj dovolijo malenkost, ki jo zahteva, zato naj se pa določi, da se osebnidohodninskidavekdesetletsploh ne sme zvišati, po desetih letih pa tudi le tedaj, če sklene dvetretjinska večina.

Politično neznanje je v Avstriji veliko. Našli se bodo gotovo backi, ki bodo mislili, da je ta predlog še kakšna dobrot. Deset let se osebni davek ne bo zvišal... Ampak večje klofute ne more noben finančni minister pripeljati ljudstvu kakor s tem predlogom. Zakaj vprašati se mora: Odkod bo pa država teh deset let jemala sredstva za potreščine, ki bodo tudi v tej dobi neizogibno naraščale?... Gospod Bilinski je molčal o tem. Toda mogoč je en sam odgovor: Naraščali bodo indirektni davki. Deset let bodo kapitalisti imeli mir, deset let se bo molzlo samo ljudstvo!

Kakor da ni ljudstvo z indirektnimi davki že tako obloženo, da komaj diha. Temu izžetemu ljudstvu si upa vlada ponujati take „dave“!

Meščanske stranke, ki so si znale z obljubami pridobiti poslanske mandate, pa molče! Minister se klanja kapitalistom, meščanskim strankam je to prav. Bilinski obljubljuje ljudstvu, da mu bo obrnil žepe do zadnjega, meščanski poslanci molče. Če tu ali tam kak pijan študentek zahajla, se pišejo uvodni članki po vseh meščanskih časopisih. Ko se ima iz ubogega ljudstva izžeti zadnja kaplja potu, pa ne znajo meščanske stranke reči ne bev, ne mev.

Kdaj bo naše ljudstvo odprlo oči?

Politični odsevi.

* Na seji klubskih načelnikov je v petek finančni minister Bilinski zahteval, da se naj rešijo njegove davčne predloge še v tekočem državnozbornem zasedanju. Tej zahtevi sta ugovarjala poslanca dr. Kramar in sodrug dr. Adler.

* Državni zbor je v petek zaključil proračunsko razpravo. Prihodnja seja bo dne 1. julija. Predsednik Pattai je predlagal, naj bi bila šele 5. julija, toda sodrug Seitz je protestiral, da bi se seje prekinile tako dolgo, pa je predlagal 1. julij. Ta predlog je bil sprejel s 160 glasovi proti 135.

* O oddaji javnih del je v državnem zboru proročal sodrug Schäfer v imenu draginjskega odseka. Omenil je, da je draginjski odsek doslej rešil le majhen del svoje naloge. Draginjo občutijo najteže delavci, ki so morali prebiti tudi hudo gospodarsko krizo. Ta kriza, ki še ni končana, je zadela vse panoge industrije. Zlasti bi bila naloga države, poseči v dobi krize vmes na ta način, da pospeši razpis javnih del in dobav. Ker ni vlada zadnje leto v tem oziru nič storila in še celo hotela varčevati, je odsek sprejel več sklepov, s katerim se vlada pozivlje, da stori svojo dolžnost. Zadnje čase se je celo zgodilo, da je država sama odpuščala delavce iz svojih podjetij. Govornik toplo priporoča, naj se nemudoma oddajo javna dela. To pa ni dovolj. Ako se hoče, da bo ta korak res kaj koristil, se morajo podjetniki prisiliti, da bodo plačevali poštene plače in izvršili tiste pogoje, ki so si jih delavci priborili s svojimi organizacijami. Med sredstvi, ki jih predlaga odsek, je jako važno tudi zavarovanje za slučaj brezposelnosti. V tem oziru se mora končno zbrati potrebni material, ker danes ni druge statistike kakor tista, ki so jo izdelale strokovne organizacije.

* Slovensna otvoritev ogrskega parlamenta je bila v soboto v budimpeštanskem kraljevskem gradu. Cesar je prečital prestolni govor, ki ga je sestavil seveda ministrski predsednik grof Khuen Hedervary. On je zanj tudi odgovoren. Prestolni govor omenja tudi volilno reformo, ampak tako mimogrede in frazasto, da je Khuenu v tem oziru komaj še verjeti ljubezen do splošne in enake volilne pravice.

* Za vojaštvo pri ogrskih volitvah morajo biti stroški prav čedni. Uradno se naznanja, da je bilo pri teh volitvah na nogah 194 bataljonov infanterije in 114 eskadronov kavalarije. Torej prav znatna armada! Same doklade, ki jih ima plačati ministrstvo za notranje zadeve, znašajo 30 do 40.000 kron. V tem znesku pa niso všteti niti vojni izdatki. Koliko znaša cela svota, se uradno ne javlja, lahko pa si je izračunati, da dosega nekaj milijonov, kajti vojaščina je ostala 10 dni v volilnih okrajih, za transport pa je bilo treba vsekakor poprečno štiri dni tja in nazaj. Glavne stroške plača seveda vojna uprava, za davkoplačevalce je to prav vseeno, kajti nazadnje gre vendar vse iz njihovega žepa.

* Zarota v stari Srbiji? Iz Carigrada poročajo, da je turška vlada prišla baje na sled obširni zaroti v stari Srbiji (kosovski vilajet). Ško-

peljskega škofa je dal vali zapreti na vizitacijskem potovanju; nekaj odličnih Srbov je zbežalo iz Škoplja, srbski list „Vardar“ v Kosovem je ustavljen. Vlada je zaprla več srbskih šol. Srbski poslanik je zaradi tega preganjanja Srbov — odkritje zarote bo le pretveza — posredoval pri turški vladi, a doslej brez uspeha.

* Kriza na Portugalskem postaja resno nevarna za nadaljni obstoj monarhije. Kralj Manuel ne more dobiti človeka, ki bi prevzel sestavo ministrstva. Vrhutega ga zapušča tudi že armada; častniki prestopajo k republikancem. Ako se sedanja kriza ne reši povoljno — utegne biti proglašena republika.

Domače vesti.

Ljubljanske vesti.

* Narodnjaki moče. V državnem zboru so socialni demokratje vložili predlog, s katerim se ima pomagati šolam narodnih manjšin, dokler se ne uvedi splošno narodno vprašanje v Avstriji. Sodr. Adler je imel pri tej priliki govor, o katerem se lahko brez pretiravanja pravi, da je bil znamenit. Za mali slovenski narod je predlog nedvomno sila važen. Ako ga državni zbor sprejme, je to desetkrat več vredno kakor dvomljiva Kotnikova zapuščina. Sloveske šole v narodno mešanih krajih bi dobile znamenito letno pomoč, o kateri bi Slovenci lahko popolnoma samostojno odločevali. Človek, ki spoznava to, bi vprašal: Kaj pravijo naši narodnjaki? — Ko se je slišalo, da bo civilmetodova družba uživala obresti Kotnikove zapuščine, se je pelo po narodnjaških časopisih hozana in aleluja. Koliko mora torej biti šele veselja ob tem predlogu? Kaj pravijo naši narodnjaki? — Nič! Molče. Komaj da so nekateri listi mimogrede omenili socialno-demokratski predlog. Če bere človek neštivilne kilometrske članke, ki jih spišejo narodnjaški žurnalisti o italijanskem in slovenskem vseučilišču, mu ne gre v glavo, da nimajo par vrstic za predlog, ki je tako važen za šole našega ljudstva. Ampak nič se ne čudite, prijatelji! Socialno-demokratski predlog je stvar en, našim narodnjakom pa ne gre za stvar, ampak le zato, da je dovolj viharja. O! tega živi njihova politika. Nam res ni nič na tem ležeče, da bi naši nacionalisti slavo peli socialnim demokratom. Naj nas napadajo po stari navadi. Ampak zamolčati predlog, ki je tako važen za našo šolstvo, le zato, ker je predlog socialno-demokratski, je pa že vrhunec strankarske zakrknjenosti. In če bi naše ljudstvo čitalo kaj družega kakor narodnjaške čenče, bi moralo ob taki priliki jasno spoznati, kako ga nacionalisti vodijo za nos. Tedaj bi tudi lahko uganilo, kako se mu voditelj — smejejo.

* Bogaboječi „Slovenec“ vodi sistematičen boj proti socialni demokraciji, ampak trudi se ob tem težkem delu prav malo. Njegov način je najlažji, pa tudi najpodlejši. Obrekuje namreč pavalno. V soboto se je spravil nad socialno-demokratska gospodarska podjetja in pripoveduje, kako strašno se v njih izkoriščajo uslužbenci. Nič nedeljskega počitka, nočno delo, skandalozne plače i. t. d. Vprašajte „Slovenca“, kje se tako godi, pa vam odgovori: V rdečih konzumah, v rdečih pekarnah... V katerih? E, v socialno-demokratskih! Da je socialno-demokratskih gospodarskih podjetij danes že prav veliko, ve tudi „Slovenec“. Če bi bil njegov namen pošten, bi naravnost povedal: Tupatu je tako. Ampak potem bi dotično podjetje lahko prišlo poštenjakoviča in treba bi bilo dokazati, ali pa iti v luknjo. Okrekuje pavalno, pa te ne more nihče prijeti in še lahko se pobahaš: Aha, ne upajo se tožiti. „Slovenec“ pravi, da ni katoliški! — Čudno je le, kako se to obrekovanje vjema z drugo, „Slovencu“ priljubljeno trditvijo, namreč z mastnimi plačami socialističnih uslužbencev, katerim je na svojem papirju pripisal že toliko graščin, da jih vsi klerikalci ne premorejo toliko. In zdaj smo sami v največji zadregi: Ali smo berači ali milijonarji?

* „Slovenski Narod“ pred sodiščem. Zadnje zimo so se zagorski narodnjaki strahovito trudili, da bi uničili socialno demokracijo. Kakor so naivni, so mislili, da dosežejo to, ako uničijo sodruga Čobala; kajti ta gospoda ne zna nikdar razlikovati, kaj so osebe in kaj je stranka. Spekulirali so torej po svoje. Že v prejšnjih časih so napadali sodruga Čobala, kjer so mogli. Lani so se napadi pomnožili. Pri volitvah za bolniško blagajno in za občino so porabili vse strele, ki so bile še količkaj v zlahti z dostojnostjo. Ko jim je zmanjkalo teh, so pa postali taki kakor da so hodili pri Mark Twainovih divjih zapadnjakih v šolo. Vrhunec nesramnosti sta dosegla dva dopisa v „Slov. Narodu“ dne 24. in 26. februarja, v katerih se je dopisnik drznil sodrugu Čobalu naravnost očitati celo vrsto iz trte izvitih nepoštenih dejanj. V prvi vrsti je mislil s tem povzročiti revolucijo v konsumnem društvu in upal, da se potem razpade organizacija v Zagorju sploh. Sodrugi Čobal je bil dolgo prizanesljiv; morda je ptičem ravno vsled tega zrastle greben. Očitanja v omenjenih člankih so bila pa vendar tako infamna, da bi bila morala razgreti najhladnejšo kri. Sodrugi Čobal je torej vložil proti „Slov. Narodu“ tožbo radi žaljenja časti. Odgovorni urednik gosp. Pustoslemšek je pri zaslisanju izjavil, da ni čital člankov. Tožiti se je torej mogel le radi zane-

marjenja dolžne pažnje. Med tem pa se je oglašil neki Habe kot dopisnik. Proti njemu gre tožba pred porotnim sodiščem. Proti uredniku „Slov. Naroda“ pa je bila razprava v soboto. Sodrugi Čobal je tudi tukaj pokazal, da mu ne gre za masčevalnost; po svojem zastopniku gosp. dr. Tekavčiču je izjavil, da mu ne bi bilo ležeče na obsodbi urednika, toda kakršen je položaj, je to edini način za sedaj, da dobi zadoščenje. Vsled te kavalirske izjave je bil gosp. Pustoslemšek obsojen samo na 20 kron globe. — Kako bo s povratno obravnavo proti dopisniku, bomo svoječasno poročali.

* Zastrupljevalna afera v Logatcu je rodila nov dogodek. Žena osumljenega Hladnika je bila na zahtevo preiskovalnega sodnika aretirana in izročena v preiskovalni zapor. Prvi sum, ki je letel nanjo, je bil ta, da je prevedla v italijansčino in prepisala tista pisma, ki so bila poslana tržaškemu „Piccolu“ in preiskovalnemu sodniku s trditvijo, da je nekdo drug, ki se bo pozneje sam ovdil, storilec. S temi pismi, ki jih je sestavil Hladnik sam, je hotel odvaliti sum od sebe. S primerjanjem so grafološki izvedenci dognali, da je prepisana, oziroma prevedena pisma spisala roka Hladnikove žene. Nastal je pa še drug sum: Namreč ta, da je ona spisala poštno spremnico, s katero so se one strupene kroglice odposlale gospe Hamerlitz in naslov na zavoj, v katerem so bile kroglice. Pri zaslišanju je baje nekaj priznala v tem oziru. To je razlog, da so jo pridržali v zaporu. Seveda ni naša stvar, da bi na podlagi teh podatkov izrekli kakšno sodbo; sploh menimo, da bo najbolje, če se v tem oziru počaka razprave, ki bo gotovo podala kolikor mogoče jasno sliko. To, kar je javnosti doslej znano, pač opravičuje sum, ni pa dokaz. Preiskava in razprava bo imela nalogo dognati, če je žena vedela, čemu piše naslove in kaj je v usodepolni pošiljati. Umevno je, da je zanimanje za nenavadno sfero veliko, vendar pa ne sme to zanimanje zavajati na predčasno izrekanje sodbe.

* Afera Anton Kristan-Kocmur. Pred okrajnim sodiščem v Ljubljani sta se tožila sodruga Anton Kristan in Kocmur vzajemno radi žaljenja časti na zadnjem občnem zboru Delavske tiskovne družbe. Ker se ni posrečila poravnava, je prišlo do razprave ter je bil Kocmur obsojen na 100 kron globe, Kristan pa oproščen. Kakor se nam poroča, je Kocmur vložil priliz.

Tržaške vesti.

* Shod v Delavskem domu. V nedeljo, dne 19. t. m. se je vršil v „Delavskem domu“ v Trstu javen shod z dnevnim redom, ki je objemal razna važna občinska vprašanja. Ni bil prav dobro obiskan. Lahko bi bil boljše. Toda zdi se, da se slovenski delavci v Trstu nočejo zanimati preveč za občinska vprašanja, ki gotovo niso manj važna kakor parlamentarna. Predsedoval je shodu sodr. Novak. Poročal je sodrug Regent. Njegovo poročilo objavljamo v posebnem članku na drugem mestu. Sprejeta je bila sledeča resolucija: „Delavci, zbrani na shodu v Delavskem domu dne 19. junija 1910 jemljejo na znanje poročilo o bližajoči se rešitvi raznih socialnih občinskih vprašanj; izjavljajo se solidarne z delom socialno-demokratskih mestnih svetovalcev v korist delavnega ljudstva; žele da delujejo v tem smislu tudi nadalje in izjavljajo, da so vedno pripravljeni pristopiti jim na pomoč z vsemi razpoložnimi sredstvi in vsekdar kadar bo potrebno.“ Resolucija je bila soglasno sprejeta. Nato je sodrug Novak zaključil shod z navduševalnimi besedami, ki se porode same v srcu globoko nabrazenega delavca.

* Čuden slučaj. Alojz Donda, redar v Trstu, in njegova soproga Rozalija stanujeta v prithlju hiše na Belvederju, ki je zgrajena ob tamošnjem strmeh obronku hriba. V sredo jutraj je bilo okno, ki gleda na hrib, odprto in zakonska Donda sta bila v kuhinji. Naenkrat se je z zgornjega obronka odtrgal debel kos skale, težak najmanj 120 kg, in se zvalil doli s silnim ropotom ter priletel naravnost v kuhinjo zakonskih Donda, kjer je zadel oba. Mož je dobil ramo na desno nogo in par bunk na prsih, žena pa rano na sencih in na desni rami. — Poklicana je bila zdravniška postaja.

Goriške vesti.

Sodrugi na Goriškem!

Širite „Rdeči Prapor“ in agitirajte zanj! „Rdeči Prapor“ je edino slovensko glasilo! Nabirajte nove naročnike in prispevke za tiskovni sklad! Naša parola mora biti: Vlak socialist mora biti naročnik „Rdečega Prapora“.

Štajerske vesti.

* Smrt vsled strupa. Iz Ptujja poročajo, da je postalo minuli pondeljek pos. Francu Marčicu v Zlatolčju, obč. St. Janž na Dr. p., naenkrat slabo; naenkrat se je zgrudil in umrl. Zdravniki so dognali, da je bil mož zastrupljen. Na kak način — to se sedaj še ne ve.

* Samomor. Minuli torek so v Polzeli našli obešenega F. Flisa iz Sodice. Dne 11. junija je prodal svoje posestvo, popival nato po raznih gostilnah in slednjič kar nanagloma zginil.

— **Nemška šola v Sevnici.** Deželni šolski svet je zavrnil prošnjo za javno nemško ljudsko šolo v Sevnici, ker se ni dalo dognati potrebnemu številu nemških otrok.

— **Zavrč nže Ptuja.** Viničarskega sina Franca Majhena so našli v jutru dne 20. junija ubitega v gozdu v bližini Turšakovega vinotoča. Zandarmen je izsledila morilca še tisti dan v osebi Janeza Trnčarja, viničarskega sina iz Gorišaka. Morilec je priznal, da je videl Majhena spati v gozdu; njegov tovariš Kostenwein ga je baje nahujkal, naj spečega Majhena ubije. Trnčar si je v ta namen pripravil močne gorjache. Šel je še poprej v vinotoč, kjer se je do pijanega napil vina. Potem se je odstranil in po preteku četrte ure zopet vrnil v gostilno. Spečega Majhena je udaril s tako silo z gorjacho po glavi, da mu je popolnoma razbil črepijo in mu po celam truplu zadal strašne rane. Po preteku pol ure se je zopet vrnil k Majhenu, ker je še dihal, ga je zopet večkrat udaril in potem mrtvega zavlekel dalje v gozd. Trnčar je bil zelo udan nesrečnemu žganju.

— **Sv. Marko nže Ptuja.** V torek, dne 14. t. m., so izlekli tukaj iz Drave truplo soproge železniškega revidenta Eme Novak, ki je dne 15. aprila t. l. v Mariboru skočila v Dravo in utonila.

— **Bratomor.** V Donački gori pri Rogatcu sta živila brata Ivan in Martin Turk skupno na posestvu. 19. junija, zadnjo nedeljo, je prišel Ivan Turk malo pijan domu in si je iskal v kuhinji južino. Pri tem se je sprl s bratom in se tako razjezil, da je šel v stiskalnico po puško dvocevko in ustrelil z njo dvakrat na brata iz neposredne bližine, tako da sta Martina Turka zadela oba nahoja. Zgrudil se je in na mestu umrl. Morilca so z zaprli.

Dnevne vesti.

— **Obsodba nad Hofrichterjem** se je razglasila. V soboto. Obsojen je na izgubo častniške sarže in na dvajset let poostrene ječe.

— **Paterske zabave.** Naši nebeški vojščaki imajo navado, slikati položaj tako, kakor da bi bila pri nasprotnikih sama sodrga, med klerikalci pa sami čisti angelci. Mi nismo nikdar stopali na to stališče, ki je skrajno neumno, kajti nobena stranka ne more prevzeti odgovornosti za vsakega človeka, ki se prišteva k njej. V vsaki stranki so lahko pošlenjaki in lumpi. Seveda bo vsaka poštna stranka gledala, da se iznebi lumpov, kadar jih spozna. Zato tudi ni bila naša navada, razpletati na dolgo in široko vsak popovski greh. Narobe pa ravna katoliško glasil, ki si je celo napravilo posebno rubriko, da odklada na to gnojišče vse blato, kar ga ima za socialne demokrate. Mi ne bomo sledili po-božnemu »Slovenču« na to gusno pot, pokazati pa mu hočemo, da bi bilo kaj lahko, napraviti desetkrat večjo rubriko za klerikalne in zlasti za popovske grdobije in grehe. Te dni (v torek) je bil v Inomestu obsojen kapucinski pater Wiedner na šest tednov težke ječe s postom. Razlog je bil sledeči. Lačen vrtnarski pomočnik, ki je bil na yandranju, je prišel pred kapucinski samostan po porcijo »klostrske juhe«. Pater, ki je bil navzoč, ga je vprašal: Sinko, ali potrebuješ rožni venec? ... Pomočnik ni prav vedel, kaj to pomeni, pa je pritrdil. Na to ga je pater povabil v celico, tam pa je hipoma planil nanj in izvršil čin à la Eulenburg. Potem pa mu je dal par svetinjc in ga prosil, naj za božjo voljo molči. Šele, ko je bil vrtnar na ulici, se je prav zavedel; poletel se ga je ves gnus, pa je šel na policijo, ki je po daljšem iskanju našla in zaprla patra. In v torek je bil mož obsojen. — Kdor bi hotel, bi lahko vsak dan javljal take slušaje, ki dokazujejo, da mima klerikalizem, njegova vzgoja in pobožnost prav nič opraviči z morale in s človeško plemenitostjo. Pač pa imajo razne zastarele uredbe žalostno posledico, da delajo ljudje, ki ne morejo ubiti naravnih nagonov v sebi, take zvinjake, nenaravne grehe.

— **Pred rimsko poroto** se je v torek začela glavna razprava proti 28 letnemu duhovniku Alfredo Adorni, ki je obtožen, da je meseca septembra 1908. ubil 81 letnega duhovnika Costanzo Constantini in ga oropal. Ko so Adornija pri-jeli, je tajil; ni pa mogel izkazati, odkod je dobil večjo svoto, ki so jo našli pri njem. Ko je prišel v zagato, je jokaje priznal. Opravičeval se je s tem, da mu je stavec delal nemoralne ponudbe, vsled česar je nastal prelep. Ko ga je ubil, je hotel po-begniti, pa je zato vzel vrednostne papirje in hranilnično knjižico ter vzdignil denar. Stiri najst dni pozneje je to prakical in dejal, da ga je zapeljala pohlepnost. Pravijo, da je bil Adorni velik zaprav-ljivec in da je potreboval mnogo denarja za lahko-umno družbo. Zdravniki, ki so preiskavali njegovo duševno stanje, niso enakega mnenja.

— **x Duhovnik, ki štrajka.** V krščanskosocialnih tirolskih listih čitamo veselo epizodo o nekem žup-niku, ki ni hotel iti s procesijo, ker je konse-rvativnega mišljenja, dočim je godba krščansko-soci-alna. — V dopisu se poroča sledeče: »V občini Wenns, ki ima 1200 prebivalcev, obstojita že več let dve politični stranki: krščansko-socialna in kon-servativna. Prvi pripada večina občine; kršč. socialci imajo tudi v odboru večino. Letos so hoteli Telovo zelo slovesno s procesijo proslaviti. Kršč. socialci so se tega veselili, in da proslave božjega odreš-nika, so nastopili s strelci in godbo. Toda zgodilo se je drugače. Po slavnostni maši se je začela procesija gibati. Pride konservativni župnik Evgen Heiseler z najsvetejšima do cerkvenih vrat, in komaj zagleda krščanskosocialno — godbo, se obrne, postavi moštranco v tabernakelj in gre iz cerkve. Lahko si predstavljamo razburjenje. Nikake proce-sije; ko se vse raduje, naj Wenns žaluje! Jokajoče so odhajale žene in otroci domov, možem se je brala jeza z obrazov. Tako ne more več iti. Strašno pohujšanje je! Na merodajnem mestu v Briksum je že zdavnaj vse znano, toda nidesar se ne ukrene. Gre vendar samo zoper kršč. socialce! Če bi kršč. socialni župnik kaj takega storil! Maogi nočejo več iti k maši v Wenns in gredo v sosednje kraje. Torej prav lepe razmere! Na eni strani štrajka župnik — na drugi strani pa vaščani.

Umetnost in književnost.

— **„Naši Zapiski,“** socialna revija, zv. 7. ima sledečo vsebino: Dr. Dermota: Učiteljska gonja. Abditus: Kulturni boj in drugo. J. Pahor: Soci-ologija vojaštva. Pregled: Politični, socialistični. po-lemika, literarni, solstvo.

Iz stranke.

— **o Nove zmage na Nemškem.** V petek je bila v Friedbergu ožja volitev za nemški državni zbor. Po hudem boju je zmagal socialno-demokratski kandidat Busolt, ki je dobil 12.383 glasov. Njegov nasprotnik, agrarni kandidat pl. Hel-molt je dobil 9124 glasov. Pri prvi volitvi je imel Busolt 9551, Hel-molt 6396 in nacionalni liberalci Calker 4397 glasov. Vsa zadnja leta je bil okraj v rokah agrarcev, in ga je zastopal grof Oriola. Socialna demokracija je torej pridobila popolnoma nov okraj.

Shodi.

— **Shodi za konsumno društvo** se vrše te dni v Ljubljani in okolici ljubljanski. Vabimo, da se jih konsumentje obilo udeležijo.

Socialni pregled.

— **** Mezdaa pogodba med mizarškimi pomoč-niki in mojstri** v Ljubljani poteče konec tega me-seca. Pomočniki so predlagali, da naj se obnove pogajanja, toda mojstri so odlašali in odlašili in slednjič izjavili, da se nečejo pogajati skupno. Ta korak bo v škodo mojstrom, zakaj pomočniki so dovolj potrpežljivo čakali in ponujali sporazum mirnim potom. Pomočniki so ravnali po pogodbi točno. Dolžnost mojstrov bi bila tudi, da bi pri-jeli Kranjsko stavbinsko družbo in njenega ravnatelja Pammerja, ki je prvi prelomil pogodbo, ki je s tam pojedel častno besedo, ki so jo dali imenom firme nje zastopniki. Takih škodljivcev bi se pač morali mojstri tudi sami braniti in pomočniki bi jih v enakih slučajih radi podpirali kar se pa da doseči le potom mezdune pogodbe, ki je čuvata z vsjo odločnostjo obe stranki. Pomočniki se bodo te dni posvetovali končno o tej stvari in so — na razpolago. — Na »Slovenčev« čvekarje se pa organizacija mizarških po-močnikov za enkrat sploh ne bo ozirala.

Zadnje vesti.

— **Bienerth na avdienci.** Dunaj, 27. junija. Ministrski predsednik baron Bienerth je bil več-raj ob 1. popoldne pri cesarju na avdienci, ki je bila prav dolgotrajna. Bienerth je poročal o po-ložaju in o tekočih političnih vprašanjih.

— **Gospodna zbornica.** Dunaj, 27. junija. Da-nes je gospodna zbornica začela razpravljati o proračunu.

— **Ministrski svet.** Dunaj, 26. junija. Včeraj je ministrski svet imel sejo pod predsedništvom barona Bienertha. Baval se je z vprašanjem ita-lijanske fakultete in s slovenskimi zahtevami. Stališče, ki ga je ministrski svet zavzel, se na-znani jugoslovanskim poslancem. V torek ima baron Bienerth sestene z jugoslovanskimi po-slanci.

— **Železniška nezgoda v Bohinju.** Bohinjska Bistrica, 27. junija. Osební vlak št. 12, ki vozi iz Trsta na Dunaj, je danes ob 8. dopoldne trčil ob tovorni vlak št. 87, ki je ostal v tu-kajšnji postaji. Pet tovornih voz je močno poško-dovanih. Sreča je še, da ni človeških žrtv. Le pet oseb je lahko, baje neznatno poškodovanih. Skoda na blagu se ceni na 100.000 kron.

— **Goriška volitev.** Gorica, 27. junija. Pri več-rajšnji dopolnilni volitvi za državni zbor na mesto odstopivšega Maranija je bil izvoljen, kakor se je moralo pričakovati, italijansko liberalni kandidat Dionis Ussai. Socialni demokrat Caflini je dobil 253, italijanski klerikalec dr. Bugatto pa 222 glasov.

— **Vojaški kazenski red.** Dunaj, 27. junija. „Sonn.“ u. Montags Zeitung“ poroča, da je Hof-richterjev proces dokazal neizogibno potrebo, da se spremeni vojaški kazenski red.

— **Hofrichterjeva afera.** Dunaj, 27. junija. V soboto je bilo Hofrichterju dovoljeno, posloviti se od svoje žene in sestre. Hofrichter je že od-dan v vojaško kaznilnico v Möllersdorfu kot kaznjenec prvega reda.

— **Aretacija avstrijskega korespondenta v Pe-terburgu.** Peterburg, 27. junija. Zastopnika avstrijskega korespondenčnega urada, barona Un-gern Sternberga so aretirali, ker je osum-ljen, da je neki (?) tuji državi izdajal ruske vojne tajnosti. Baron Ungern Sternberg je ruski dr-žavljan.

— **Boj s policijo.** Pariz, 27. junija. Neki mi-zar, ki je bil pred kratkim pri nekem spopadu s policijo ubit, je bil včeraj pokopan. Po po-grebu so bile velike demonstracije, katere je po-licija hotela preprečiti. Nastal je boj in policija je poklicala konjeništvu na pomoč. Policija in kavalerija sta napadli demonstrante z golimi sabljami. Z nasprotne strani se je v odgovor streljalo. Ranjenih je 15 policistov in 20 demon-strantov.

— **Portugalska kriza.** Lisabon, 27. junija. Na kraljevo vabilo je Sonza sprejel nalogo, sestaviti novo vlado.

— **Grški bojkot.** Atene, 27. junija. V odgovor bojkotu, ki je na Turškem razglašen proti grškemu blagu, se je na Grškem razglasil bojkot proti Tur-ciji. Vsled tega je več turških lastnikov ladij od-pustilo svoje osobe.

— **Krečansko vprašanje.** Carigrad, 27. junija. Pokroviteljne sile so naznanile velikemu vezirju, da bodo varovale turško suvereniteto na Kreti pod vsakim pogojem. Ako se Krečani ne bi vdali za-hlevi velesil, da pristupé mohamedanske poslan-ce v skupščino in jim ne delajo težav, hočejo pokro-viteljne sile izvajati posledice iz tega. Nadalje so sklenile, da pošljejo pred Kanejo vsaka po eno ladjo (torej skupaj štiri); moštvo se pa ne izkrca, ako ne nastane potreba.

— **Ladja v ognju.** Pariz, 27. junija. Iz La Crosse se poroča, da se je na morju vnel osebni parnik, na katerem je bilo 1500 potnikov. Kapitanu se je posrečilo, doseči obgrežje, kjer se je začel ogenj gasiti. Večina potnikov je rešena; utonilo je pa mnogo žen, ki so hotele rešiti svoje otroke na ta način, da so jih pometale v vodo in skočilo za njimi.

Ako še niste, pošljite naročnino!

Raznoterosti.

— **† Smrt zrakoplovca Robl.** V Stattnu je po-nesrečil nemški zrakoplovec Tadej Robl, star 33 let. Nabralo se je bilo na tisoče občinstva, da gleda zrakoplovne poskuse raznih aviatikov. Ker je pihal izredno hud veter, se niso upali, spuščati se v zrak. Občinstvo je kričalo ter zahtevalo vzletanje. Prvi se je spustil v zrak inženir Grade, ali se hitro spu-stil zopet nazaj na zemljo, češ, da ga more pri ta-kem vetru doleteti le smrt. Potem je šel v zrak Tadej Robl; ko je bil kakih 100 m visoko, ga je prijel močan veter in Robl je padel na tla ter se ubil — žrtev neusmiljenega občinstva.

Poslano.*)

„Slovenski Narod“ je prinesel prošli teden vest, da jaz preklicujem obdolžitve nekih oseb v Zagorju, da so raztrgali rdeče zastave. Ker nisem poslal jaz nobene izjave in nobenega poročila glede tega v „Naprej“ in tudi ne glede storilcev, je torej docela krivično, če se to podtika meni.

V Zagorju ob Savi, dne 27. junija 1910.

M. Čobal.

*) Za dopise s tem naslovom ne odgovarja uredništvo.

Zagrebska tovarna tvrdke Henrik Francka sinovi,

v vsakem oziru novodobno urejena,

izdeluje svoje proizvode izključno le iz najboljših sirovin.

V Vaš prid bode, bodete li pri nakupovanju dajali prednost temu izvrstnemu proizvodu

pravemu : Franckovem: kavnem pridatku z mlinčkom,

iz zagrebske tovarne.

Tovarniška znamka.

† **Motena sreča.** Na Lloydovem parniku «Sultan» se je pripeljal v Kotor iz Krfa mlad zaljubljen parček. A še nista izstopila, so ju že aretirali. Bila sta 22 letni David Ita, ki je pred svojim pobegom iz Krfa očetu ukradel 20.000 frankov in njegova 18 letna jako lepa ljubica. Pri Iti so še našli 17.000 frankov. Poslali so ju nazaj v Krf.

† **Dogovori o dalmatinskih železnicah.** Avstrijski železniški minister Vrba je bil te dni v Budimpešti ter imel posvetovanja z ogrskim železnikom o dalmatinskih železnicah. Predložil je pri tej priliki načrt, po katerem naj bi se zgradila zvezna proga z Dalmacijo od Novega do Knina tako, da bi šla ob rek. Uni, katera proga bi bila 75 km krajša nego dosedaj nameravana. Po večurnem posvetovanju se je doseglo med obema ministroma sporazumljenje glede dalmatinskih železniških zvez. Vršila se bodo v tej zadevi še nadaljna pogajanja.

† **Nezgodna tirolskega namestnika.** Tirolski namestnik Spiegelfeld se je udeležil ob priliki potovanja skozi Predaleško, da si ogleda škodo po povodnji, blagoslovljenja nekega novega parnika za Bodensko jezero. Pri tem se mu je spodisnilo in se je ranil na nogi tako hudo, da mora ležati.

† **Najrazširjenjša knjiga na svetu** je gotovo kitajski koledar, ki ga izdajajo vsako leto v osmih milijonih eksemplarjev. Ta koledar se tiska v Pekingu in nikdo nima pravo v celem carstvu, da bi izdal knjigo, ki bi imela nekaj enake vsebine, kajti knjiga je cesarjev monopol.

† **Neguš-Menelikovo premoženje.** Abesinski Neguš Menelik še vedno živi in še misli nemara dolgo voditi za nos svoje njegove smrti željne nasprotnike. Sedaj je namreč dal vsesvoje bajne zaklade prenesti v neki podzemski labirint, ki ga straži njegov najzvestejši zaupnik. Menelik ima največji rubin, mnogo drugih draguljev in čistega zlata.

† **Nova trdnjava.** Kakor poročajo češki listi, hoče vojna uprava mesto Prerov na Moravskem spremeniti v trdnjavo. Okoli mesta hočejo zgraditi velike moderne fortifikacijske zgradbe. Vojna uprava smatra to mesto zaradi tega za tako važno, ker je križišče večih železnic.

† **Nezroča na reki.** Iz Nižjega Novgoroda se javlja. Na parniku «Rus» se je razletela cev pri parnem kotlu. Več oseb je dobilo nevarne opekline. Drugi so hoteli parnik zapustiti s pomočjo rešilnega čolna; pri tem je padlo več ljudi v reko in utonilo.

o **Delavski kolek za Kranjsko, Štajersko in Koroško.** Založništvo tega koleka, ki je slinco onemu za Goriško, Istro in Primorsko, je po nalogu izvrševalnega odbora stranke prevzel sohr. Ivan Kocmur, pri katerem imajo organizacije in zaupniki na Kranjskem, Štajerskem in Koroškem odslej napravljati svoje naročbe. Organizacije na Goriškem, Primorskem in v Istri naročajo kolek slejkakor prej pri sodrugu Jos. Petejanu v Gorici. Sodrugi in organizacije, tako strokovne kakor gospodarske, so naprosene, da se pridno poslužujejo delavskega koleka, ki utegne donosati stranki čedne dohodke. Rabi se lahko kot pečatna znamka pri poštnih posiljatvah, kakor: pismih, zalepkah, dopisnicah, raz-

glednicah, zavojih itd. Naj se ne odda nobena pismena ali kaka druga pošiljatev, da bi ne bilo na njej delavskega koleka. Dalje se lahko naleplja na vstopnice pri raznih delavskih prireditvah, na dopisnice in zalepke pri šaljivi pošti ter tudi na dobitke pri srečolovu, tomboli itd. Noben sodrug naj ne gre na volišče, ne da bi poleg imena kandidato-vega ne nalepil vsaj en delavski kolek. Vsaka delavska vezelica ali druga priredba služi tudi v to, da se razpeča čim več delavskega koleka. Prosijo se še posebno vse strokovne in gospodarske organizacije, naj sklenejo, da se vsa pisma opremijo z delavskim kolekom. Naročbe iz Kranjske, Štajerske in Koroške je posiljati edino na naslov: Ivan Kocmur, Ljubljana, Gosposka ulica št. 12. Cena koleka v Ljubljani ista, kakor v Gorici. Posamezen svod stane 2 vinarja. Manj kakor 50 kolekov je po pošti ne pošlje, izvzemši če se obenem vpošlje tudi denar. Da ni preveč nepotrebnih troškov (za naknadno pošiljanje denarja in eventualne opemine), se priporoča, da se obenem z naročbo vpošlje tudi denar (lahko tudi v poštnih znamkah). — Sodrugi in organizacije, sezite po delavskem koleku!

Gostilna „Pri panju“
Vegova ulica št. 10
se priporoča za mnogobrojen obisk
lastnik **Leonardo Galante**

ima najboljšo pijačo; dobiva se izboren «pelinkovac», goriška, istrska, dalmatinska vina in dolenski cvicek po najnižji ceni. 26—14

Kavarna „Unione“ v Trstu
ulica Caserma in Torre Blanca
se priporoča.

Franjo Parkelj

lastnik reklamnega in plakaterskega podjetja, snazenje stanovanj in okenj

Ljubljana

Šelenburgova ulica 6

52—5

izvršuje

vsa v to stroko spadajoča dela točno in po zmernih cenah.

lv. Jax & sin

Ljubljana

Dunajska cesta št. 17

priporoča svojo bogato zalogo

šivalnih strojev

za rodbino in obrt.

Pisalni stroji „Adler“.

Vozna kolesa.

— Ceniki zastoj in franko. — 18

Castiti gospod

Gabrijel Piccoli

lekarnar

52—61

v Ljubljani.

Vašo tinkturo za želodec sem že vso z velikim uspehom porabil, katero iz srca priporočam v veliko korist vsaki družini

ter se Vam iskreno zahvaljujem in prosim, blagovolite mi poslati še 24 stekleničic Vaše tinkture za želodec.

Z odličnim spoštovanjem

Josip Sterle

posesnik in premirani medvedji lovec v Koritnicah, pošta Knežak pri št. Petru na Krasu.

Stopnice, balkoni
spomeniki
stavbeni okrasni
l. t. d.

Kranjska betonska tvornica Tribuč & Komp.

10—5

v Ljubljani.

Cementne cevi
v vseh dimenzijah
barvaste plošče
l. t. d.

Dolnška družba združenih pivovaren Žalec in Laški trg

Telefon šte. 168.

v Ljubljani

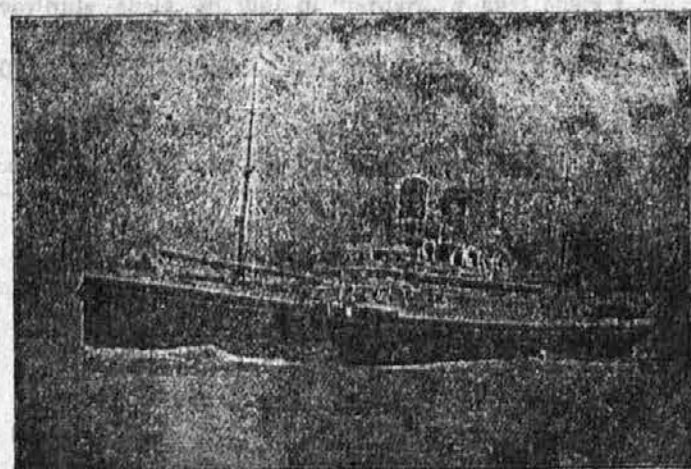
Telefon šte. 168.

priporoča svoje

Izborno pivo v sodnih in steklenicah.

ZALOGA V SPODNJI ŠISKI.

52—15

Potniki v severno in južno Ameriko

vozijo sedaj le po domači avstrijski progi

52—27

Avstro-Amerikana

Trst - Newyork, Buenos Aires - Rio de Janeiro

z največjimi brzoparniki z dvema vrtenicama, električno razsvetljavo, brezžičnim brzojavom, na katerih je za vsakega potnika preskrbljeno, da dobi dovolj domače hrane z vinom, sveži kruh, posteljo, kopelj i. t. d.

Odhod parnikov: V severno Ameriko vsako soboto, v južno Ameriko vsakih 14 dni.

Vsakovrstna pojasnila dajo drage volje brezplačno pri glavni agenturi za Kranjsko, Štajersko in Koroško:

Simon Kmetetz, Ljubljana, Kolodvorska ulica 26.